

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.605. Telefon interurb. št. 119.

46. številka.

MARIBOR, dne 29. oktobra 1925.

59. letnik.

Ob otvoritvi skupščine.

Parlamentarno zasedanje se je začelo ob prav čudnih okoliščinah. Od vlade in njene večine, ki ima okrog 900 poslancev ter se s to večino že toliko mescev silno postavlja in hoče svet prepričati, da je najboljši predstavnik prave seljaške demokracije, bi se vendar moralo pričakovati, da bo takoj ob začetku odločno in jasno stopila pred narod in tudi razdelila svoje smeri plodonosnega dela. Mesto vsega tega, je pa prvi sestanek parlamenta podal klaverno sliko nejasnosti in negotovosti. Celo to se je pokazalo, da je položaj vlade slab in da se vlada tega tudi zaveda, ko se ne upa lotiti niti sprememb v lastnih svojih vrstah.

Predvsem se je ugotovilo, da vlada v treh mescih ni ničesar delala. To je priznal sam Radič in tudi njegovi listi mnogo jadikujejo radi vladne nedelavnosti. Ministri so potovali, veseljačili in nekateri so se komaj razgledali v svojih ministrstvih. Oni razumevajo vladanje samo kot gospodstvo. Vrhutega se pa niso znali kretati, dokler se Pašič ni vrnil.

Zaključek ali bilanca prejšnjega parlamentarnega zasedanja je porazna. Najvažnejše stvari so se odložile, o drugih se je pa nekaj časa razpravljalo in potem zopet vse odložilo ali pa samo površno nekaj rešilo. Začetek novega zasedanja pa ne obeta nič boljšega. Če sedaj se vidi, da se bo mnogo odlagalo, drugo pa zopet površno in slabo izdelano v največji naglici z glasovalno mašino sprejelo.

Na prvi seji se je poslanecem sporočilo, da so seje preložene radi prestolne besede in kraljeve obolesti. Vlada se je torej obnašala, kot da sploh ne ve ali se bo skupščina otvorila s prestolno besedo ali ne in kedaj naj bi to bilo. Istega dne zvečer so pa ministri naenkrat sklenili, da se seje drugi dan nadaljujejo. Cela stvar izgleda kot nakana, iznebiti se opozicijskih poslancev. Ministri so mislili, da se bo večina opozicijskega tako odpeljala iz Beograda in da se bo dalo brez opozicije sestaviti finančni odbor. Vlada s toliko večino se torej opozicije boji.

Vladni listi toliko slavijo popolno soglasje v vladnih vrstah, a že volitve finančnega odbora so postavile vse to na laž. Vladinovi se niso mogli zediniti, koliko mest bi zasedli radikali in koliko bi jih prepustili radičevcem. Končno so imeli radikali in radičevci svojo posebno listo in so dobili manj, kot so poprej z vso gotovostjo pričakovali. Finančni odbor šteje 31 članov in je vladna večina prvotno ponujala opoziciji samo 9 članov. Izid volitev je bil ta, da ima opozicija 12, vladna večina pa 19 članov, in sicer 13 radikalov in šest radičevcev.

Najbolj pomembno je pa to, da se 30 radikalov volitev ni udeležilo in da jih je deset oddalo malašč v znak nezadovoljstva z vodstvom prazne glasovnice. Od radičevcev so pa štirje poslanci oddali svoje glasove za hrvatske opozicijske-zajedničarje ali za sedanji hrvatski federativni klub. Oba predsednika Pašič in Radič obdelavata sedaj svoje neposlušne poslance in oba jim grozita z izgonom iz kluba, kar gotovo ni posebno uspešno sredstvo in kar se bo prej ali slej tudi v radikalni stranki maščevalo kakor drugod.

Pa še marsikaj drugega kaže, da je vladno soglasje samo v besedah in na papirju. Radič je že davno objavil svoj vstop v vladu, sedaj pa vse o tem molči. O njegovem vladnem podpredsedništvu ni več govora. Sam Radič se v svojem listu »Domu« bridko pritožuje, kako sedanja »narodna in seljaška vlada« se ni začela prav delati, ker je predsednik seljaške stranke izven vlade. Na drugem mestu zopet pravi, da »peščica gospode« dandanes vriva vladi a vsakem koraku svoje oblasti in profitaželjne nakane. To so pač slabi dokazi za popolno soglasje. Pašič in Radič pa še vedno skrbita, kako bi ohranila svojo vojsko in dvignila vero v novo stanje in RR prijateljstvo. Pašič je končno le dal izjavo o odobrenju vladnega sporazuma, kar je silno poparilo Pribičeviča, ki je polagal na Pašičevo molčanje vse svoje nade. V svoji izjavi je bil pa Pašič silno neljubezljiv napram radičevcem. Najrazločnejše je povedal, da so radičevci čisto navadno podlegli in kapitulirali. Rekel je: »V politiki kakor tudi v življenju se ne da boriti z onimi, ki nočejo več boja.« S temi besedami je še posebno podčrtal svoje razlaganje, da so radičevci sploh vse sprejeli, kar radikali od začetka države počenjajo in kar so od njih zahtevali.

Radič je pa vendar zadovoljen tudi s to izjavo ter pravi, da je s tem »raztrgana vsa mreža spletka«. On je sploh navdušen za Pašiča. Ko se je z njim drugič sestal, je nešetokrat pripovedoval in objavljal, da sta se držala za roke okrog dve minuti in da je Pašič sijajen, kakor kak prerok Ilija. Pašič sicer ni ne sprejemal in ne odklonil Radičevih predlogov, a sta vendar oba predsednika utrdila temelje, načine in cilje narodnega sporazuma. Kako je to utrjevanje izgledalo, to razume pač sam Radič, ki tako pripoveduje.

Radič sploh kaže najboljšo voljo, da ugotovi Pašiču, kjer le more. Pašič pa nadaljuje vse na svoj način pritiskanja in odlaganja. Ko se danes tudi v mednarodni politiki opušča razlika med zmagovalci in premaganci ter se išče pot iskrene vzajemnosti, je jasno, da je Pašičeva politika in RR sporazum daleč od pravega in svobodnega narodnega sporazuma. — tgr

Odkar je Radič v vladi, se niti za vinar niso davki znižali.

Beograd, 23. oktobra 1925.

Najhujše gorje za Slovenijo in naše ljudstvo je sedaj hudo izterjevanje davkov. Denarja ni, cene pridelkom so nizke, izgleda za boljše čase pri sedanjih razmerah ni mnogo. Eksekutorji so stalni obiskovalci kmetov in obrtnikov. Tako hudih eksekucij in dražb, kakor jih imamo danes, še pri nas ni bilo.

Glasilu samostojnežev in bivših republikancev, znani »Kmetijski list« je že opetovano pisal, »da so se razmere pod sedanjo Pašič-Radičevu vlado znatno zboljšale«. Kdor mirno in trezno razmislija sedanji gospodarski položaj, mi mora pritrčiti, da se je gospodarsko stanje našega ljudstva, posebno posestnika, malega in srednjega obrtnika in delavca v zadnjih mesecih strašno poslabšalo. Davki so vsak dan večji, namesto manjši. Na Slovenskem Stajerskem so dobili ravno meseca oktobra, ko so še radičevci v vladi, mnogi posestniki in obrtniki obvestila o dohodnini za leto 1925. A kaka so ta obvestila? Dohodnina je mnogim zvišana. Veliko je število onih obdačencev, ki onov sedaj niso imeli predpisane dohodnine, a letos ajo, kar dobili. Niti onih revežev se niso usmili, katere ajoro do sklo leto zadela toča.

Poslanci Slovenske ljudske stranke nepravos v osmih vorimo o krivicah, ki se godijo Slovincem nov dinarjev kov. Vlagamo predloge proti previsoki in Srbija s Crno dačitvi. A radičevci sedaj, kakor prej saj le 46.8 milimokratje, glasujejo s Pašičevimi radikali.

So storili posebno meseca julija 1925, ala Slovenija letos časni proračun. Če bi radičevci drža 4 milijone dinarjev davčne krivice ne mogle tako razpaga s Crnogoro je pla

So se pri nas zaslepljeni, ki še ala je manj kot Slo-Radič kaj »napravilo«. Delovanje njrednih davkov in izposlancev v Beogradu je tako, kakooliko kot lani. Davek davek za celo državo, nek v Sloveniji predpitrگووov ter kmetov, rčijo ali kupčijo z žili ne v dovoljni meri ala več kot eno pe-li državi, akoravno

Beograd, ja letos v osmih Narodni poslanci dobivamo vsak dan ov dinarjev (20 vilo prošenj od strani volilcev v vseh mog, plačala Srbija ot Slovenija.

O nesrečnem Johnu Clayton je bral v ludi v Slo-tudi Porterjevi ljudje so mu pravili o kosterjnibij. so jih našli v koči in da so po vsej verjetnosti srednih zemeljski ostanki lorda Greystoke in njegove žene. romet lani.

In v rokah je držal Claytonov dnevnik! Morebiti, — ne, skoraj gotovo da bo pojasnil Trzanovo preteklost! Bral je glasno, da bi čul tudi Trzan. Saj je že dobro razumel francoski.

John Clayton je pripovedoval o dogodkih na Fu-waldi, o uporuh mornarjev in kako je njega in ženo izpostavlil Črni Mihael samotnemu obrežju. In dan za dnem vse doživlja je na robu džungle prav do trenutka, ko je utrujen in obupan sklonil glavo na mizo, kjer je slonel, dokler ga ni napadel divji Kršak —.

Mestoma je Arnotu zastal glas od ginjenosti, toliko brezupa in žalosti je govorilo iz Claytonovih vrst.

Včasih je pogledal na Trzana.

Pa Trzan je čepel poleg njega in strmel predse v tla, tih in nepremičen kakor kip.

Z rastočim zanimanjem je bral Arnot ko je dnevnik pripovedoval o novorojenčku. Tiho, otožno veselje, je prevečalo liste. Ponekod je donela iz njih celo pritajena sreča.

»Danes je naš mali šest mescev star. Moško sedi na Elzinem krilu poleg moje mize, zdrav, zal, čvrst fantek.

Gledam ga —. In zdi se mi da ga vidim doraslega, velikega —. Nastopil je dedščino svojih prednikov —. Slaven je, častijo ga —. Vreden potomec je lordov Greystoke.

In tule glej — prav kakor bi hotel s svojim lastnim podpisom potrditi moje preroške besede — je pograbil za pero in odtisnil svoje s črnim pomazane nežne prsteke na papir —.

Džungla I. del se dobi v penzisu v prodajalni Cirilove tiskarne. Cena 18 D, s poštino 19.50 D.

LISTEK.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angloški pisatelj E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

»Počasi, prijatelj! Prvič je tisto zlato last profesorja Porterja in če že greva ponj, ga morava njemu samemu izročiti. Drugič ti ne potrebuješ prav nič denarjal Jaz ga imam dovolj za naju oba, dovolj za dvajset takih kot si ti, in kar je moje je tudi tvoje, prijatelj!

Tretjič in končno pa vem za krajšo pot do Porterjevega zaklada. V prvem mestu, ki prideva da njega, si najmeva ladjo in odjadrava ob obrežju navzdol do koč. naloživa zaboj in se vrneva. To bo šlo hitreje in nama bo dalo mnogo manj truda!«

»Dobro! Zaklad čaka v džungli in nihče ga ne more najti. — Lahko bi sicer šel sam ponj«, je pristavil po kratkem premisleku, »in se prej vrnil nego v dveh mesecih. Pa utegnili bi se tebi kaj zgoditi. Potujva torej hitro!«

Nekega vročega dne sta počivala v senci na obali. Trzan je pripovedoval, kako se je učil brati iz knjig, in kaj je vse našel v koči.

Pravil je o nožu, ki ga je našel v predalu, o kosterenjkih, ki so ležali na tleh, nazadnje pa je rekel:

»Našel sem tudi zlato verižico, rumena je bila in svetila se je. Menda je bila zlata. Na njej je bil navesek, ki se je čudno lepo bleščal in iskril. In sliko belega človeka sem našel.«

Arnot je dvignil glavo.

»Slika —? Pokaži mi jo!«

»Nimam je več. Belo dekle, ki praviš da se imenuje Ine, jo je vzelo seboj.«

»Škoda, velika škoda! — Ali ne veš, čegava je bila slika?«

»Ne vem. Belega človeka je kazala.«

»In sliko, praviš, je odnesla Ine Porter? Kaj pa je rekla, ko jo je videla?«

»Nisem razumel, kaj mi je pravila. Gledala je sliko, nato pa mene. Odprla je tudi navesek, ne vem kako, in v naveskju je bila tudi slika, mlado lepo ženo je kazala. Djala je sliko moža v navesek poleg ženinine slike in si ga obesila krog vratu. Pustil sem ji ga, odnesla ga je z verižico vred seboj.«

Arnot je gubal čelo.

Kolikokrat si je že belil glavo z vprašanjem o Trzanovi preteklosti! Ljubil je svojega prijatelja, hvaležen mu je bil in nad vse rad bi mu bil rešil skrivnostno uganko njegovega življenja.

Mislil je na kočjo in na kosterenjake, ki so mu o njih pravili Porterjevi ljudje. Pa to so bila le ugibanja.

Slika, ki jo je Trzan našel v koči, ta bi bila morebiti marsikaj več povedala. Škoda da jo je dal iz rok! Oglasil se bo pri Ini Porter, je sklenil, če medtem ne najde drugih, jasnejših sledov o Trzanovi preteklosti.

»Si še kaj druga našel?« je vprašal Trzan.

»Našel sem tudi knjigo, pisano v črkah, ki jih ne znam brati. Morebiti je znaš brati ti?«

Izlekkel je iz tulja pločevinasto škatlo, jo odprl in dal Arnotu knjižico, vezano v črno platno.

Arnot je odprl prvo stran — in glasno vzkljknil.

»Ah! Imenitna najdba! Dnevnik Johna Clayton lorda Greystoke, pisan v francoščini!«

Hlastno se je lotil knjige.

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav poseb-

V vojaških, davčnih, invalidskih in mnogih drugih stvarih se obračajo prizadeti ustmeno in pismeno do svojih zastopnikov. V Beogradu leži po ministrstvih in osrednjih uradih na tisoče in tisoče prošelj, pritožb in rekurzov. Ljudje nas vsak dan prosijo, da v nujnih slučajih dregamo ministre in uradnike, da dajo akte naprej in jih rešijo. Posamezni naši poslanci dobivajo na dan po 10 do 20 takih pisem. In kadar smo doma, prihaja na dan k posameznim poslancem 30 do 40 ljudi z vsakovrstnimi pritožbami. V sedanji dobi, ko ima pravica zavezane oči, je ta pot edina, da morejo posamezniki, ki se jim godi krivica, priti do pravice.

Radič je izdal sedaj za svoje poslance navodilo, da ne smejo brez njegovega dovoljenja posredovati za kogarkoli. Vse mora iti potom strankinega tajništva. Radič pravi, da v osebnih zadevah sploh neče nikogar sprejeti. Poslanec, ki bi se brez njegove vednosti potegnil za koga, ali za koga posredoval, bo dobil ukor. Ta Radičeva »naredba« se nam zdi silno čudna. Res je, da se ljudje mnogokrat obračajo do poslancev v zadevah, ki niso umestne za poslance. Ali vendar je v mnogih slučajih potrebno, da se volilec obrne do svojega zastopnika.

Stefan Radič torej odganja uboge ljudi od svojih zastopnikov. To se pravi: Njemu je ljubo, da ministrstva in razni osrednji uradi uradujejo počasi, ali pa mnogih pritožb in prošelj sploh nikdar ne bodo rešili. Njemu je menda celo po godu, da na primer v državnem svetu (najvišjo sodišče za celo državo) leži še danes nad 40.000 pritožb nerešenih. Ni dovolj, da Radič s svojimi poslanci in ministri dosedaj še niti besedice ni znil za to, da se znižajo neznosno visoki davki in druga bremena, sedaj še hoče preprečiti, da bi se ljudstvo smelo obračati do svojih poslancev.

Poslanci Slovenske ljudske stranke na to Radičevo pot ne bodo šli. Sprejemali bomo tudi še naprej rade volje prošnje in pritožbe naših ljudi. Kar se v sedanjih žalostnih razmerah da storiti, bomo vedno rade volje storili.

Franjo Zebot.

O spopadu med Grki in Bolgari.

V malem švicarskem mestu Locarnu, kakor smo že poročali v našem listu, je končalo zadnje dni posvetovanje svetovnih državnikov z zaključkom: meje držav, kakor jih določajo mirovne pogodbe — sklenjene na pogajanjih po svetovni vojni, se morajo v svrhu evropskega miru držati in čuvati.

Komaj so se vrnili odposlanci iz locarniških pogajanj v svoje države, se je raznesla v svet vest, da ste se Bolgarija in Grčija prav za resno na kri in smrt »laseli«.

Kako je prišlo do krvavega spopada.

Ako gre za presojanje verodostojnosti med Bolgari in Grki, že moramo Bolgarom več verjeti in radi tega

Res so bili na robu dnevnika vidni že nekoliko obledeli sicer pa precej razločni odtiski štirih drobnih otroških prstov in posebno dobro je bil viden odtisček desnega palca.

Molče in zamišljena sta obsedela, ko je Arnot končal.

»Povej, prijatelj Trzan«, je po dolgem molku Arnot spet začel, »ali si že kedaj premišljeval o svoji zgodnji preteklosti? Ali si se že kedaj vprašal, kako si prišel v džunglo?«

»Mislim sem že na to. Vsa leta sem, odkar sem zahajal v kočjo in bral v knjigah.«

»No — in kaj si našel?«

»Nič gotovega.«

»Seveda —! ker nisi znal brati te knjžice! Prijatelj, knjžica je dnevnik gospoda Johna Clayton lorda Greystoke! Vsak izobražen človek si piše dnevnik, tudi ti si ga boš morebiti pisal, ko prideš v svet. In tale dnevnik pripoveduje o sinčku, ki se je Claytonu narodil v džungli —«

Bog vedi, kaj se je zgodilo ubogemu Claytonu. Njegove zemeljske ostanke si videl v koči. Porter in njegovi ljudje so našli neovrgljive dokaze, da so kostenjaki res ostanke lorda Greystoke in njegove žene. Kaka usoda ga je zadela, o tem pravim pač nikdar ne bomo zvedeli. — gotovo pa je, vsaj zame, da si ti — njegov sin, ki o njem piše dnevnik, in da si torej po vseh postavah in pravicah dedič njegovega imetja in naslova, da si lord Greystoke, eden najuglednejših in najimenitnejših mož na Angleškem —!«

Arnot se je razvnel, vstal je in ponudil roko Trzanu, da bi mu častital.

Pa Trzan je obsedel, zamišljen zrl v daljavo in otožno odgovoril:

»Mislim sem na to. Pa ni mogoče!

no mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafhujd«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba »Elsafhujda« vedno prija, bodisi o dnočaj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejši

se hočemo glede krivde na spopadu med obema državama držati bolgarske izpovedi, ki se glasi približno takole: Dne 15. oktobra ob 3. uri popoldne se je približal ob grško-bolgarski meji stražni grški vojak bolgarski obmejni straži in ustrelil proti njej. Bolgarska straža je odgovorila na ta izzivalni strel in ustrelila Grka. Koj za tem so prišli na bolgarsko ozemlje grški vojaki, ter prenesli ubitega tovariša na grško stran. Po tem krvavem dogodku je bolgarska vlada obvestila grško o spopadu in jo prosila, naj se sestavi iz zastopnikov obeh držav komisija, ki bo ugotovila krivdo na uboju Grka. Grška vlada na predlog bolgarske ni odgovorila, ampak je izdala povelje, da udrejo številne grške čete na bolgarsko ozemlje.

Prodiranje grških čet.

Kakor govorijo vsa grška poročila z Balkana, so Grki čakali že dalje časa, da se na ta ali oni način maščujejo nad Bolgari. Prvi spopad med Grki in Bolgari se je doigral 15. oktobra in 21. oktobra je številna grška pehota, spremljana od lahkega in težkega topništva, vdrla v bolgarske obmejne kraje. Pred prodirajočimi

Kaj me gledate debelo?
Ker mi delo gre veselo,
hitro, naglo izpod rok?

Rubim pač »Gazela« miho,
ki se peni mi obilo
in ni trdo kakor rog!

Vedno sem se prej trudila,
mnogo časa zamudila,
pa zaman je bil ves trud!

Končno si »Gazela« miho
sem kupila in perilo
perem zdaj brez vseh zarud.

V koči so bili trije kostenjaki, sam sem jih videl in dobro se jih spominjam. Eden je bil Claytonov kakor praviš, eden njegove žene, — tretji pa je bil kostenjak njenega otroka. Otrok, ki o njem tale knjiga govori, je torej umrl —. Zato jaz ne morem biti Claytonov sin.

Ne! Iz pragozda sem. Tam sem živel, odkar se zavedam. Kako sem prišel tja, tega nihče nikdar ne bo dočel. In nikdar ne bom zvedel, kdo sta moj oče in moja mati —«

Molčala sta vsak v svojih mislih, le da je Arnot čisto po svoje sodil o Trzanovi preteklosti.

Dolgo je že opazoval prijatelja in dobro ga je poznal. Iz vsake njegove kretnje, iz vsega njegovega obnašanja je govoril pristni, čistokrvni angleški plemenitaš, njegov bistri razum je pričal o duševni omiki njegovih dedov.

Kako je prišel otrok iz Claytonove kočje v džunglo med divje živali in odkod se je vzel tretji, otroški kostenjak, ki so ga Porterji našli v koči, to seve so bila težka vprašanja, za to je vedel le Bog sam, — toda da je bil Trzan Claytonov sin, o tem Arnot prav nič ni dvomil.

In sklenil je že koj tisti dan, da bo zastavil vse svoje znanje in če treba tudi svoje premoženje ter poiskal nepobitnih dokazov za svoje naziranje in priboril Trzanu njegovo dedščino in prostor v svetu, ki je bil njegov po vseh postavah angleškega prava.

Za to pa je neobhodno potreboval dnevnik. In ker se je opravičeno bal, da bi ga Trzan kje med potom izgubil, ga je tiho in neopaženo vtaknil v žep.

Teden dni po tem pogovoru sta potnika zagledala prve ljudi.

Gozd se je zredčil, nenadoma sta stala na robu razsežne jase. Dobro obdelana polja, razkošni travniki so

sega dejstva, kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici za 63 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že obnem z zaobjem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donjoj, Elsatrg 341, Hrvatsko.

grškimi četami so se Bolgari umaknili in do danes, ko beležimo te vesti, se še bolgarska vojska ni po robu postavila Grkom. Od bolgarskega ozemlja so Grki zasedli doslej 30 km dolgi in 12 km široki pas, v katerem leži 7 vasi in neutrjeno bolgarsko mesto Petrič. Bolgarsko mesto Petrič so grški topovi močno obstreljevali in ubili 3 otroke in 4 ženske. V mesto je padlo preko 150 šrapnelov. Prestrašeno obmejno prebivalstvo beži iz od Grkov zasedenih krajev in je doslej na pobegu v notranjost države že nad 15 tisoč ljudi. Grške čete seve po stari vojaški navadi plenijo ter ropajo, kar jim pač pade pod roke. Grki pošiljajo proti Bolgarom, ki se še ne branijo, vedno nove čete, in sicer iz Soluna.

Kaj je storila Bolgarija v očigled spopadu?

Kakor smo že omenili, je koj po prvem spopadu med bolgarskim in grškim vojaštvom Bolgarija prosila Grke za vpoklic komisije, ki bi naj ugotovila krivce. Ker se temu pozivu Bolgarov Grki niso odzvali, je poslal bolgarski zunanji minister Zvezi narodov več obširnih brzojavk, v katerih slika brezobzirno prodiranje grških čet na bolgarsko ozemlje in prosi Zvezo narodov, naj posreduje ona med obema državama, da ne bo prišlo do vojne in prelivanja krvi. Tajnik Zveze narodov je koj po prvih brzojavkah iz Bolgarije sklical zastopnike Zveze, ki so se sestali v Parizu zadnji pondeljek. Do resnega krvavega obračuna med Bolgari in Grki tokrat ne bo prišlo, zato bodo skrbele že velesile, ampak čudno je to, da so se Grki upali lopniti po Bolgarih ravno v času, ko so bila zaključena od celega sveta z zadovoljstvom pozdravljena pogajanja v Locarnu.

Kdo je večji krivec: Bolgarija ali Grki?

Bolgarija in Grčija sta v letih po prevratu obeh državah nasilnih strmoglavljenj vlad, umorov, krvi in smrti — —. Bolgarijo vlada Cankova vlada, ki se je po nasilni odstranitvi vlade Stambolijskega, po pobojih ter umorih začasno priklopala do vladne moči. Grčijo krmarijo razni vojaški dostojanstveniki, ki s pomočjo oficirjev in vojaštva držijo v svojih samopašnih pesteh že itak od nekdanj omahljivo, bojazljivo ter za vedno spreminjajočo se državno obliko dovezetno grško ljudstvo. Ako gledamo mi miroljubni Jugoslovani nasilno vlado bolgarskega Cankova in grškega generala Pangalosa, se ne moremo v očigled najnovejšemu spopadu med Bolgari in Grki ogreti ne za pravičnost ene niti druge države. Ker se pa Cankova Bolgarija, kot članica Zveze narodov pred oboroženim nastopom Grške, ki je tudi včlanjena pri Zvezi narodov, mirno umika in je iskala zaščite pred surovo oboroženo silo pri mednarodnem razsodišču in ne na krvavih bojnih poljanah, že moramo tudi mi SHS državljani glavno krivdo glede ogrožanja miru na Balkanu zapisati na črno-grešno plat Grčije. Ako so tudi Bolgari kot prvi ustrelili grškega vojaka, bi bila dolžnost Grčije kot članice Zveze narodov, da se pritoži radi tega na to vrhovno mirovno razsodišče, ne pa, da samolastno brez vprašanja drugih držav in velesil radi smrti enega vojaka zasede 30 km dolgo in 12 km široko bolgarsko ozemlje in povzroči, kakor je doslej ugotovljeno, smrt 25 človeških žrtev in

segali prav do gozda. Sredi polja pa so ležala poslopja, močna, visoka ograja iz hlodov jih je obdajala.

Trzan je dvignil glavo, vlekel zrak skozi nos in pri-sluzkoval.

»Črnci!« je rekel in pokazal ven na polje.

Res je bila gruča črncev v belih oblekah zunaj na polju pri delu.

Trzan je pograbil za tulj in lok.

»Ne prenašli se!« ga je ustavil Arnot. »Ti ljudje so naši prijatelji!«

»Črnci so moji sovražniki! Napadli naju bodo. Braniti se morava!«

»Nikakor ne! Tamle je naselbina belih ljudi in črnci so v njihovi službi, torej najini prijatelji. Pojdiva k njim!«

»In če planejo nad naju?«

»Se bova branila.«

»Kršak in Tublat sta sovražnika previdno opazovala in prva napadla. Tudi Numa in Sabora sta tako storila. Midva pa se naj pokaževa črncem, ko ne veva, ali so najini sovražniki ali najini prijatelji —?«

»Trzan, sedaj nisi več v džungli, ampak v naselbinah belih ljudi! Zapomni si, da ljudje niso tvoji sovražniki! In pa tudi to, da nimaš pravice ubijati! Med ljudmi veljajo postave in če ti kdo kaj hudega stori, ga kaznuje postava, ne pa ti. Če koga ubiješ, prideš pred sodnika in ta te bo obsodil na smrt.«

Se hude težave bom imel s teboj v svetu, da te bom obvaroval pred sodnijo —. Gorje pač tistemu, ki se te bo lotil!«

»Torej pa pojdiva med nje, da naju ubijejo!« se je smejal Trzan.

Stopila sta iz gozda na travnik in se približala delavcem.

(Dolge prihodnjič.)